

כ"ו באלול תשפ"ד

29/09/2024

2024-00003276

לכבוד

שלום רב

הנדון : בחינת הדת האפקטיבית
סימוכין בקשת מידע מיום 2.9.24

להלן התייחסת הגורמים המקצועיים לבקשת המידע שבנדון

1. ראשית יובהר כי כלל האמור בתשובתי זו מתייחס לקביעת זכאות ומתן מעמד עפ"י חוק השבות, תש"י 1950.
כידוע, סעיף 1 לחוק השבות קובע כי "כל יהודי זכאי לעלות ארצה...", עוד נקבע בסעיף 4ב לחוק, כי הגדרת "יהודי" הינה: "יהודי – מי שנולד לאם יהודייה או שנתגיר, והוא אינו בן דת אחרת".
2. לעניין בקשתך לקבלת מידע אודות בחינת "דת אפקטיבית" ומקור המבחן, נציין כי בהתאם לפסיקת בג"ץ בעניין קנדל, ברספורד ואף קודם לכן, המבחן הקובע לעניין השאלה אם מי שנולד לאם יהודיה הינו "בן דת אחרת" ולכן איבד את זכאותו, הוא מהן אמונותיו ואורח חייו של המבקש, ובמילים אחרות – מבחן הדת האפקטיבית. זהו מינוח בו משתמשים חלק מגופי העלייה לשם בחינת היות המבקש "בן דת אחרת" בהתאם לפסיקה, על כן שאלותייך בסעיף 1 ובסעיף 3 מתייתרות.
3. אציין כי השאלה של היות המבקש "בן דת אחרת" מתבצעת גם במקרים בהם ילד להורה שנולד/ה יהודי/ה אך המיר/ה את דתו/ה, מגיש בקשה לקבלת מעמד עולה מכוח חוק השבות בטענה כי הינו נכד ליהודי/ה, ובהתאם לדנג"ץ 1197/16 פלונית, על אף שזכאותו נבחנת מכוח היותו נכד ליהודי/ה, עדיין יש לבדוק האם הוא ממשיך להחזיק בדת האחרת של הורו, שאז יאבד את זכאותו.
4. באשר לבקשתך להבהרה בעניין הגורמים האמונים על בחינת "בן דת אחרת" (או כפי שציין במכתבך "דת אפקטיבית") אדגיש כי בחינה זו מתבצעת בחו"ל על ידי הגורמים האמונים על קביעת הזכאות – נתיב או הסוכנות היהודית, ובמידת הצורך מתקיימת התייעצות עם מטה הרשות כאשר הגורם האמון על קביעת זכאות וטיפול בבקשה הינו דסק זכאות באגף אשרות. בכל הנוגע למבקשים השוהים בישראל ומגישים בקשה לקבלת מעמד עולה בישראל בהתאם לנוהל 5.2.0001 באחת מלשכות רשות האוכלוסין בקשתם נבחנת ע"י מנהל הלשכה/מרחב או מועברת לבחינת ראש דסק זכאות במטה רשות האוכלוסין. מבקשים אשר פונים לגורמי העלייה בחו"ל (נתיב או סוכנות יהודית, בהתאם לארץ המוצא) בבקשה לקבלת אשרת עולה לישראל,

בקשתם גם היא מועברת לבחינת ראש דסק במטה רשות האוכלוסין.

5. בהתייחס לבקשתך לקבלת מידע סטטיסטי, לידיעתך אין לרשות האוכלוסין אפשרות לשליפת מידע ממוחשב מאחר ואינו נדרש לצורך עבודתנו השוטפת.

6. באשר בקשתך להבהרה בעניין הגורמים האמונים על בחינת השבה ליהדות/ בחינת קיום "דת אחרת" (או כפי שצוין במכתבך "דת אפקטיבית") אדגיש כי בחינת השבה ליהדות מתבצעת במטה הרשות כאשר הגורם האמון על קביעת זכאות וטיפול בבקשה מכוח הליך השבה ליהדות הינו דסק זכאות. האמור חל על מבקשים אשר שוהים בישראל ומגישים בקשה לקבלת מעמד עולה בישראל בהתאם לנוהל 5.2.0001 באחת מלשכות רשות האוכלוסין ובקשתם מועברת לבחינת ראש דסק זכאות במטה רשות האוכלוסין, או לחילופין, על מבקשים אשר פונים לגורמי העלייה בחו"ל (נתיב או סוכנות יהודית, בהתאם לארץ המוצא) בבקשה לקבלת אשרת עולה לישראל, ובקשתם גם היא מועברת לבחינת ראש דסק במטה רשות האוכלוסין.

7. בהתייחס לבקשתך לקבלת מידע סטטיסטי, אין לרשות האוכלוסין אפשרות לשליפת מידע ממוחשב מאחר ואינו נדרש לצורך עבודתנו השוטפת.

בברכה,

מלי דודיאן
ממונה חוק חופש המידע

על פי סעיף 7 (ו) לחוק חופש המידע, התשנ"ח - 1998 כנגד החלטה זו ניתן לעתור לבית המשפט לעניינים מנהליים.